

SAĞLIK HUKUKU KOMİSYONUNUN 27.05.2009 TARİHLİ PANEL AÇILIŞ
KONUŞMASI

Değerli meslektaşlarım, kıymetli panelistler, sevgili konuklar ;

İstanbul Barosunun Sağlık Hukuku Komisyonu tarafından düzenlenen,
"Borçlar Kanunu Tasarısının Tazminat Hukuku ve Malpraktis Davalarına Etkileri" konulu panelimize hoş geldiniz...

Bu günkü panelimizin konusu hem insanı hem hukuku hem de hukukçuyu ilgilendirdiği için çok ama çok önemlidir. Çünkü, tazminat hukuku kurallarına göre; gerek haksız bir fiil ile gerekse mevcut bir sözleşmeye aykırı davranış ile kusurlu hareketi sonucunda, bir kişiye zarar verenin, toplum vicdanını rahatlatmak ve zarar görenin maddi ve manevi tüm zararlarını karşılamak amacıyla tazminat ödemesi ve bu suretle zararı tazmin etmesi gerekmektedir.

Panel başlığımızın önemli bir bölümünü teşkil eden ve "tıbbın kötü ya da yanlış uygulanması" anlamına gelen malpraktis kavramında oldukça etkili olan **"yaşam hakkı, sağlık hakkı"** ihlalleri ise, tazminat hukuku bağlamında tıbbın kötü uygulanmasından doğan davaların en hayati ve en hassas alanlarıdır.

Oysa uygulamaya baktığımızda bu hassas alanda bu hassasiyetle örtüşmeyen pek çok ve önemli oranda sorunlar vardır; öncelikle yaşam hakkının ihlali sonucunda meydana gelen zararlar, ne yazık ki can zararı değil de mal zararı olarak değerlendirilmekte ve buna bağlı olarak da hesaplama yönteminde; mal varlığı eksilmesi, kazanç kaybı ve mevcut destekten yoksun kalınan zararın tutarının hesabı yapılmaktadır.

Hepimizin bildiği gibi ve fiili örneklerinde de görüldüğü gibi burada ölçüt, yine kişilerin malvarlıkları ve kazanç düzeyleridir. Kuşkusuz önümüze gelen somut olayda tüm bunların dikkate alınması gereklidir ama yeterli değildir. Yargıtay içtihatlarında ve sağlıklı yaşam hakkı hususunda verilen kararlarda, tazminatın daha çok yaşam hakkına ve insan yaşamına yakışır şekilde olması amaçlansa da, sonuçta uygulamalarda, genel olarak toplumsal ve ekonomik durumlara uygunluk adı altında ortaya çıkan tazminat hesapları şüphesiz ki adil olmaktan ve zararı gerçek anlamda gidermekten uzaktır.

Örneğin; küçük yaşta ölen çocuklar için açılan tazminat davalarında, ölü çocuğun varsayımsal desteği hesaplanmakta ve bu değerden çocuğun bakım ve eğitim giderleri indirilerek son derece yetersiz hesaplama ile tazminat tutarlarına ulaşılabilmektedir. Bu gibi durumlarda davacı ebeveynler, dava açtıklarına pişman olmakta veya davada ortaya çıkan bilirkişi raporları karşısında şaşkın ve çaresiz kalabilmektedirler. Bu tür davalara bakan meslektaşlarımın, davacı ebeveynlere yani müvekkillerine ortaya çıkan sonucu, nasıl anlatacağı da vahim bir sorun ve adalet duygusunu incitici bir olgudur elbette...

Başka bir hususta, iş kazalarında Sosyal Güvenlik Kurumlarının, bağladıkları gelirin peşin değeri de hesaplama tazminat tutarından indirilmektedir. Oysaki Sosyal Güvenlik Kurumları gerçekte tazminat ödemezler, onların ödedikleri tutarlar yasa gereği sosyal yardım sıfatını taşıyan bir aylıktır ve yaşam yada sağlık hakkı ihlallerinin söz konusu olduğu bu tür davalarda bu indirimler söz konusu olmamalıdır.

Son olarak belirtmek istediğim önemli bir husus da; ülkemizde sağlık hukuku

alanında verilen tazminat miktarlarının son derece yetersiz olduğu noktasındadır. Vatandaş ve avukat yıllarca adliye koridorlarında, adaletin tecellisi, sağlık ve yaşama hakkının ihlaline yönelik zararlarının giderilmesi için mücadele verirler, yıpratıcı ve gerçekten aşılması zor olan uzun bir süreç yaşarlar. Ama ulaştıkları rakamsal sonuç ise tazminat hukukumuzdaki eksiklikler ya da yetersizlikler nedeniyle asla davacıyı, zarar gören hasta ya da hasta yakınlarını tatmin etmez ve rahatlatmaz; oysaki Borçlar Kanunu amacıyla ve lafzında; **"haksız bir surette diğer kimseye bir zarar ika eden şahıs, o zararın tazminine mecburdur"** der...

Değerli Meslektaşlarım, Değerli Katılımcılar,

Davalar sonucunda ortaya çıkan tazminat miktarları yetersizse; elbette zararı tazminden, adaletin tecellisinden ve vatandaşın, hastanın ve hasta yakınlarının maddi ya da manevi zararlarının giderilmesinden bahsedeme-yiz. Bu bağlamda, özellikle yurtdışı örneklerle karşılaştırdığımızda ülkemizde ne yazık ki **"insan hayatı ; değersiz ve insanın sağlıklı yaşama hakkı güzel ve ütöpik bir söylem"** olarak kalmaktadır.

Sözleşme ve haksız fiil sorumluluğu temeline dayanan tazminat hukukumuz, yeni bir Borçlar Kanunu ile çağın gereklerine uygun olarak revize edilerek, kusur sorumluluğunun yetersiz kaldığı noktalarda; hakkaniyet sorumluluğu, özen sorumluluğu ve tehlike sorumluluğu ve denkleştirme v.b.yeni kavramlarla güçlendirilmeye çalışılmaktadır.

Amacımız bu noktada tazminat hukukunda karşılaştığımız temel sorunları dile getirmektir, yine sorunlarımızı hukuk düzeni çerçevesinde nasıl aşmalıyız amacına yönelik olarak, bugün Borçlar Kanunu Tasarısı, getireceği yeni kavram ve hükümleri ile tazminat hukuku ve malpraktis davalarında, yeni kanunun çözüm ve etkilerini incelemek ve tartışmak üzere bugün burada toplanmış bulunmaktayız.

Değerli konuşmacılarımız bizleri bu yönde aydınlatacak ve yeni Borçlar Kanunu tasarısını , getireceği yenilikleri ve tasarının olumlu veya varsa olumsuz unsurlarını bizlerle paylaşacaklardır. Kendilerine sunumları ve katkıları için şimdiden teşekkür ediyorum. Ancak bizim İstanbul Barosu olarak isteğimiz insan onuruna yakışan onun anayasal haklarını, temel hak ve özgürlüklerini güvence altına alan çağdaş yasalara kavuşmak ve bunları aynı anlayışla uygulayacak çağdaş ve gelişmeye açık hukukçular yetiştirmektir.

Diğer taraftan bu panelin düzenlenmesinde katkısı olan komisyon başkanımız ile değerli yürütme kurulu üyelerine de bu vesile ile teşekkür ediyor ve panelin herkes için faydalı ve verimli geçmesini temenni ediyorum...

Av.Muammer AYDIN

İstanbul Barosu Başkanı